

Sprawozdanie na temat praworządności w UE

Posted on 17 lipca, 2026

Sprawozdanie na temat praworządności w UE

17 lipca Komisja Europejska opublikowała [siódme roczne sprawozdanie na temat praworządności](#), w którym ocenia stan praworządności we wszystkich państwach członkowskich UE oraz w czterech krajach kandydujących: Albania, Czarnogóra, Macedonia Północna i Serbia.

Praworządność leży u podstaw dobrobytu, demokracji i bezpieczeństwa Europy. Niezależne systemy wymiaru sprawiedliwości, skuteczne ramy antykorupcyjne, wolne i pluralistyczne media oraz silne mechanizmy kontroli i równowagi chronią prawa obywateli i podtrzymują zaufanie do instytucji publicznych i demokracji. Zapewniają one pewność prawa, która wspiera inwestycje, konkurencyjność i wzrost gospodarczy.

Najważniejsze ustalenia w tym roku:

Systemy wymiaru sprawiedliwości

W ciągu ostatniego roku wiele państw członkowskich poczyniło postępy w zakresie reform wymiaru sprawiedliwości. Pozytywne środki obejmują wzmocnienie niezależności rad sądownictwa, dodatkowe gwarancje dotyczące powoływania sędziów i procedur dyscyplinarnych oraz wzmocnienie autonomii prokuratury. Reformy postępują jednak w wolniejszym tempie w niektórych państwach członkowskich, a w niektórych przypadkach nadal istnieją poważne obawy. W większości krajów objętych procesem rozszerzenia kontynuowano wysiłki na rzecz wdrożenia reform sądownictwa, a jednocześnie utrzymywały się obawy dotyczące nadmiernego wpływu utrudniającego niezależność sądów.

Ramy antykorupcyjne

Jak pokazuje tegoroczne sprawozdanie na temat praworządności, kilka państw członkowskich opracowało nowe strategie antykorupcyjne i wzmocniło swoje

zdolności instytucjonalne w zakresie zwalczania korupcji. Jednocześnie konieczne są dalsze działania w celu wzmocnienia ram prewencyjnych, takich jak ramy związane z lobbingiem i konfliktami interesów, a także w celu zapewnienia skutecznego prowadzenia postępowań przygotowawczych, ścigania i wydawania prawomocnych wyroków w sprawach dotyczących korupcji. W większości krajów objętych procesem rozszerzenia dochodzenia, ścigania i orzekanie w sprawach dotyczących korupcji wymagają dalszej poprawy.

Wolność i pluralizm mediów

W państwach członkowskich trwają reformy mające na celu dostosowanie ich przepisów krajowych do [europejskiego aktu o wolności mediów](#). Kilka państw członkowskich podejmuje reformy w celu wzmocnienia niezależnego funkcjonowania i finansowania mediów publicznych, a także sprawiedliwości i przejrzystości w przydzielaniu reklam państwowych. Ponieważ w europejskim akcie o wolności mediów przewidziano wiążące przepisy dotyczące kilku kwestii związanych z wolnością mediów, sprawozdanie na temat praworządności nie zawiera już zaleceń dotyczących tych aspektów. Są one przedmiotem działań następczych w ramach egzekwowania przez Komisję EFMRA. Ponadto zwraca się większą uwagę na poprawę bezpieczeństwa i ochrony dziennikarzy przed ciągłymi groźbami. Komisja będzie nadal wspierać silniejsze otoczenie sprzyjające bezpieczeństwu dziennikarzy i sprawozdawczość wysokiej jakości, w tym poprzez aktualizację swojego [zalecenia w sprawie bezpieczeństwa dziennikarzy](#). Wiele państw członkowskich podejmuje konkretne kroki w celu rozwiązania problemu strategicznych powództw zmierzających do stłumienia debaty publicznej (tzw. SLAPP), a Komisja nadal współpracuje z nimi, aby wspierać transpozycję i wdrażanie [dyrektywy w sprawie przeciwdziałania SLAPP](#). W większości krajów objętych procesem rozszerzenia, których dotyczy sprawozdanie, nominacje dokonane w strukturach zarządzania mediów publicznych i organów regulacyjnych ds. mediów zwiększyły ich stabilność, podczas gdy utrzymują się obawy dotyczące koncentracji na rynku mediów i niezależności redakcyjnej nadawców publicznych.

Instytucjonalne mechanizmy kontroli i równowagi

Kontynuowano reformy mające na celu poprawę pewności prawa i jakości prawodawstwa. W niektórych państwach członkowskich utrzymują się niedociągnięcia dotyczące nadmiernego stosowania nadzwyczajnych procedur ustawodawczych i braku zaangażowania zainteresowanych stron. W sprawozdaniu stwierdzono, że wiele państw członkowskich nadal zapewnia sprzyjające i

wspierające ramy dla społeczeństwa obywatelskiego oraz podtrzymuje wysiłki na rzecz dalszej poprawy swojego otoczenia operacyjnego. Podmioty społeczeństwa obywatelskiego nadal zgłaszają jednak wyzwania w szeregu państw członkowskich, w tym ograniczenia w finansowaniu i pokojowym zgromadzeniu. W krajach objętych procesem rozszerzenia objętych sprawozdaniem instytucje utrzymujące mechanizmy kontroli i równowagi mogą zasadniczo pełnić swoje funkcje, przy czym utrzymują się pewne wyzwania, na przykład w zakresie zapewnienia sprzyjającego otoczenia dla społeczeństwa obywatelskiego.

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#) oraz [tu](#).